

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 109

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 5 martie 2001

SUMAR

	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 251 din 28 noiembrie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 211 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată.....	2-3		
Decizia nr. 7 din 16 ianuarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată.....	3-5		
Decizia nr. 20 din 18 ianuarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 și art. 52 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice	5-9		
Opinie separată	9-10		
Decizia nr. 21 din 18 ianuarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările ulterioare	10-12		
		Decizia nr. 22 din 23 ianuarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1999	12-14
		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		181. — Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Normelor privind aplicarea Deciziei Comisiei centrale fiscale a impozitelor directe nr. 3/2000, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.024/2000.....	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 251

din 28 noiembrie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 211 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată

Lucian Mihai — președinte
 Costică Bulai — judecător
 Constantin Doldur — judecător
 Kozsokár Gábor — judecător
 Ioan Muraru — judecător
 Lucian Stângu — judecător
 Florin Bucur Vasilescu — judecător
 Romul Petru Vonica — judecător
 Gabriela Ghiță — procuror
 Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 211 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „Tagrimex” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 2.042/1999 al Tribunalului Cluj — Secția comercială și de contencios administrativ.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 21 noiembrie 2000 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 28 noiembrie 2000.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 februarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.042/1999, **Tribunalul Cluj — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 211 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Tagrimex” — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect constatarea nulității absolute a hotărârii Adunării generale a acționarilor a Societății Comerciale „Romcif” — S.A. Fieni din data de 28 martie 1997.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că art. 211 din Legea nr. 31/1990, republicată, încalcă prevederile constituționale ale art. 41 și 134. Se apreciază că dispozițiile criticate conduc la ocrotirea inegală a dreptului de proprietate, ceea ce contravine art. 41 din Constituție, precum și la înlăturarea regulilor concurenței loiale și ale unei competiții corecte, prevăzute la art. 134 alin. (2) lit. a) din Legea fundamentală, întrucât creează un drept de preemțiune în favoarea acționarilor minoritari, care nu au făcut inițial același efort investițional ca și acționarul majoritar. Față de acestea se solicită Curții Constituționale pronunțarea unei decizii de interpretare, în sensul că art. 211 din Legea nr. 31/1990 „este constituțional numai în măsura în care este vorba de majorare de capital social, care nu vizează contribuția exclusivă a acționarului

majoritar, efect al unei obligații din contractul de vânzare-cumpărare de acțiuni”.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că textul criticat este constituțional.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că textul criticat acordă tuturor acționarilor unei societăți comerciale dreptul de preferință la cumpărarea de acțiuni emise pentru majorarea capitalului social, iar nu numai acționarilor majoritari. Așa fiind, art. 211 din Legea nr. 31/1990 nu încalcă vreun text constituțional, ci, dimpotrivă, se supune art. 41 alin. (2) din Constituție și totodată el „corespunde art. 29 alin. 1 din a II-a Directivă nr. 77/1991 a Consiliului Comunităților Economice Europene”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 211 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, al cărui conținut este următorul: „*Acțiunile emise pentru majorarea capitalului social vor fi oferite spre subscriere în primul rând celorlalți acționari, în proporție cu numărul acțiunilor pe care le posedă și cu obligația ca aceștia să-și exercite dreptul lor de preferință în termenul hotărât de adunarea generală, dacă în actul constitutiv nu se prevede altfel. După expirarea acestui termen, acțiunile vor putea fi subscrise de public.*”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că acest text contravine prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a), care prevăd:

— Art. 41 alin. (2): „*Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii nu pot dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor.*”;

— Art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a): „*Economia României este economie de piață.*”

Statul trebuie să asigure:

a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție;“

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și în consecință urmează să fie respinsă.

Susținerea potrivit căreia art. 211 din Legea nr. 31/1990, republicată, care acordă tuturor acționarilor unei societăți comerciale dreptul de preferință la cumpărarea de acțiuni emise pentru majorarea capitalului social, ar încălca prevederile art. 41 alin. (2) din Constituție prin aceea că determină ocrotirea inegală a dreptului de proprietate nu poate fi reținută. Aceasta deoarece, pe de o parte, dreptul de subscriere preferențial, reglementat de textul criticat, privește doar acțiunile nou-emise pentru majorarea capitalului social, iar nu și acțiunile anterior dobândite, iar pe de altă parte, de acest drept beneficiază toți acționarii societății, proporțional cu numărul de acțiuni pe care ei le dețin, fără distincție dacă aceștia sunt

majoritari sau minoritari. Totodată Curtea constată că dispozițiile art. 211 din Legea nr. 31/1990, republicată, au caracter supletiv, în sensul că acestea sunt aplicabile doar dacă în actul constitutiv nu se prevede altfel.

Curtea Constituțională nu poate reține nici critica referitoare la încălcarea art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Constituție. Dreptul de preferință al acționarilor, astfel cum este reglementat de textul apreciat de către autorul excepției ca fiind neconstituțional, este în acord cu principiile economiei de piață și nu conduce la nerespectarea regulilor privind concurența loială și ale libertății comerțului, ci, dimpotrivă, asigură din punct de vedere legislativ protecția în mod egal a tuturor subiecților de drept.

Față de cele de mai sus rezultă că nu poate fi admisă solicitarea autorului excepției privind pronunțarea de către Curtea Constituțională a unei decizii de interpretare, în sensul că art. 211 din Legea nr. 31/1990, republicată, „este constituțional numai în măsura în care este vorba de majorare de capital social, care nu vizează contribuția exclusivă a acționarului majoritar, efect al unei obligații din contractul de vânzare-cumpărare de acțiuni“.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 211 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „Tagrimpex“ — S.R.L. din București în Dosarul nr. 2.042/1999 al Tribunalului Cluj — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 noiembrie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 7 din 16 ianuarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „Hanover“ — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 2.171/2000 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției și a Agenției de protecție a mediului Timișoara, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca fiind nefondată, deoarece apreciază că art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată, nu contravine prevederilor constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 iunie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.171/2000, **Curtea de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Hanover” — S.R.L. din Timișoara.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată, contravin art. 21 alin. (1) și art. 49 din Constituție. De asemenea, se susține că „întrucât *«populația»* nu poate avea nici capacitate și nici calitate procesuală pasivă” este îngădit dreptul de acces liber la justiție.

Curtea de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că prevederile art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată, „nu constituie o îngădire a accesului liber la justiție, deoarece finalitatea legii este tocmai protejarea mediului, care include în principal populația, împotriva unor agenți nocivi, printre care și zgomotul produs de activitatea unor societăți comerciale, în virtutea dreptului la viață și la integritate psihică și fizică, consacrat de art. 22 din Constituție”.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată, este neîntemeiată. În susținerea acestui punct de vedere se arată că textul de lege criticat nu încalcă prevederile constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție și nici ale art. 49 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 17 februarie 2000, dispoziții care au următoarea redactare: *„În procesul de dezvoltare social-economică, al planurilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a localităților este obligatorie respectarea principiilor ecologice, pentru asigurarea unui mediu de viață sănătos. În acest scop, consiliile locale, precum și, după caz, persoanele fizice și juridice răspund pentru: [...]”*

e) reglementarea, inclusiv prin interzicerea, temporară sau permanentă, a accesului anumitor tipuri de autovehicule sau a desfășurării unor activități generatoare de disconfort pentru populație în anumite zone ale localităților cu predominanța spațiilor de locuit, zone destinate tratamentului, odihnei, recreerii și agrementului.”

Autorul excepției consideră că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece, folosind termenul *„populație”* (care este o categorie discutabilă, nedefinită și neprevăzută în Constituție și care nu este subiect de drept) se împiedică accesul liber la justiție, încălcându-se astfel dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (1), conform cărora *„Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”*. De asemenea, se susține că, deși populația participă, prin consultare, la luarea unor decizii prin care se încalcă drepturi sau se aduc prejudicii, nu poate fi acționată în justiție, ceea ce echivalează cu restrângerea exercițiului unor drepturi, contrar prevederilor art. 49 din Constituție, care au următorul conținut: *„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Examinând textul de lege criticat prin raportare la prevederile constituționale invocate în motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că nu există nici o contradicție între acestea.

I. Contrar susținerilor autorilor excepției, categoria *„populație”* este utilizată atât în Constituție, cât și în legi. Astfel art. 3 alin. (4) din Constituție prevede că *„Pe teritoriul statului român nu pot fi strămutate sau colonizate populații străine”*.

De asemenea, art. 3 din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată, reglementând principiile și elementele strategice ce stau la baza dezvoltării durabile a societății prin protecția mediului, enumeră principiile: prevenirea riscurilor ecologice și a producerii daunelor, înlăturarea cu prioritate a poluanților care periclitează nemijlocit și grav sănătatea oamenilor, menținerea, ameliorarea calității mediului și reconstrucția zonelor deteriorate, precum și *„[...] crearea unui cadru de participare a organizațiilor neguvernamentale și a populației la elaborarea și aplicarea deciziilor”*. Toate dispozițiile legii pun în valoare aceste principii, cu precizarea că legea utilizează termenul *„populație”*.

Curtea observă că prevederile acestei legi sunt în concordanță cu reglementările internaționale în materie, și anume Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, care a fost ratificată prin Legea nr. 86/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 22 mai 2000. Această convenție definește „publicul” ca fiind „una sau mai multe persoane fizice sau juridice și, în concordanță cu legislația sau cu practica națională, asociațiile, organizațiile sau grupările acestora” (art. 2 pct. 4), iar „publicul interesat” ca fiind „publicul afectat sau care poate fi afectat ori care are un interes în deciziile de mediu” (art. 2 pct. 5). Totodată convenția, punând accent pe conștientizarea în luarea deciziilor, pe transparență și angajarea participării publice la luarea deciziilor, reglementează: participarea publicului la deciziile privind activitățile speci-

fice; participarea publicului în timpul pregătirii planurilor, programelor și politicilor legate de mediu; accesul la justiție al publicului interesat.

II. Referitor la critica de neconstituționalitate privind încălcarea art. 21 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece, potrivit art. 10 alin. 5 din Legea nr. 137/1995, republicată, „*Litigiile generate de eliberarea, revizuirea sau de suspendarea acordului ori a autorizației de mediu se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990*”. Astfel fiind, nu se poate susține că accesul liber la justiție este îngrădit.

III. Curtea nu poate reține nici critica privind încălcarea art. 49 din Legea fundamentală, întrucât măsurile la care fac referire prevederile art. 61 lit. e) din Legea nr. 137/1995, republicată, sunt stabilite prin lege și sunt impuse de necesitatea asigurării și apărării sănătății cetățenilor.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 lit. e) din Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „Hanover” — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 2.171/2000 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 ianuarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 20

din 18 ianuarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 și art. 52 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marioara Prodan	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 și art. 52 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Viorel Moldovanu în Dosarul nr. 129/2000 al Tribunalului Militar Iași.

La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca fiind inadmisibilă, în temeiul art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 1 teza întâi și alin. 2, precum și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966, întrucât nu au legătură cu soluționarea cauzei, autorul excepției fiind trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de o persoană care se află în stare de ebrietate, prevăzută de art. 37 alin. 1 teza a doua din Decretul nr. 328/1966, și de sustragere de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei, prevăzută la art. 37 alin. 3 din același decret. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 1

teza a doua și alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, se consideră că aceasta este neîntemeiată, deoarece prin textele de lege criticate nu se încalcă prevederile art. 22 din Constituție referitoare la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, recoltarea probelor biologice neputând fi considerată „*tortură*” sau „*tratament inuman ori degradant*”. În acest sens se invocă Decizia nr. 142 din 5 octombrie 1999, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966, considerându-se că aceste prevederi nu contravin art. 22 din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 13 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 129/2000, **Tribunalul Militar Iași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 și art. 52 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice**, excepție ridicată de Viorel Moldovanu. Autorul excepției a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de conducere în stare de ebrietate a unui autovehicul, prevăzută la art. 37 alin. 1 teza a doua din Decretul nr. 328/1966, și de sustragere de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei, prevăzută la art. 37 alin. 3 din același decret.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 37 alin. 1 și 3 și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966 sunt contrare prevederilor art. 22 din Constituție, deoarece prelevarea de sânge reprezintă o lezare a integrității fizice a persoanei, iar probarea faptului că o persoană se află în stare de intoxicație alcoolică se poate face și prin alte mijloace decât prelevarea de sânge. Autorul excepției se referă la legea franceză, care prevede modalități diferite de stabilire a alcoolemiei, altele decât prelevarea de sânge. Se susține, de asemenea, că textele de lege criticate ca fiind neconstituționale ignoră faptul că unele persoane suferă de „fobii medicale” și din această cauză refuză prelevarea de sânge de teama infectării cu HIV, hepatită sau cu alți agenți patogeni, dacă prelevarea de sânge nu se face în condiții de securitate medicală. În opinia autorului excepției textele de lege criticate se referă exclusiv la prezența alcoolului în sânge, iar proba acestei stări nu se poate face decât prin prelevare de sânge. Se critică Decizia nr. 142 din 5 octombrie 1999, prin care Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966. Se consideră că în mod greșit Curtea Constituțională a apreciat că alcoolemia poate fi stabilită și pe baza altor probe biologice, câtă vreme această stare este înțeleasă ca „*îmbibație alcoolică în sânge*” prin „*probe biologice*” legiuitorul având în vedere, în exclusivitate, doar proba de sânge.

Tribunalul Militar Iași, exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate, consideră că dispozițiile art. 37 alin. 1 și 3 și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966 trebuie să fie examinate în strânsă corelație, deoarece au în vedere o unică stare de fapt — prezența alcoolului în sânge — și o unică modalitate de constatare a acesteia, și anume prelevarea de probe de sânge. Instanța constată că în cvasitotalitatea argumentelor invocate în susținerea

excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 din Decretul nr. 328/1966 autorul acesteia se referă la teza întâi a acestui articol, respectiv „*conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are în sânge o îmbibație alcoolică ce depășește limita legală*”, și la art. 52 din același decret. Or, în speță, inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 37 alin. 1 teza a doua, adică pentru „*conducere în stare de ebrietate*”, iar pentru a dovedi starea de ebrietate organele de cercetare au la dispoziție alte mijloace decât recoltarea de probe de sânge. În această situație instanța constată că soluționarea cauzei nu depinde de constituționalitatea sau neconstituționalitatea dispozițiilor art. 37 alin. 1 teza întâi din Decretul nr. 328/1966, instanța urmând să stabilească dacă inculpatul a condus sau nu în „*stare de ebrietate*”, iar nu dacă a condus cu o îmbibație alcoolică mai mare decât cea prevăzută la art. 52 din Decretul nr. 328/1966. Constatând că dispozițiile invocate, și anume cele ale art. 37 alin. 1 și 2 și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966, nu sunt incidente în cauză, instanța apreciază că sub acest aspect se impune respingerea excepției.

Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 instanța se referă la Decizia nr. 142 din 5 octombrie 1999, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții. În opinia instanței soluția Curții Constituționale este criticabilă. Astfel, analizând dispozițiile art. 23 alin. (8) și ale art. 20 din Constituție, corelat cu prevederile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cazurile „*Funke împotriva Franței*” și „*Saunders împotriva Regatului Unit*”, instanța apreciază că dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 sunt neconstituționale. Principiul prezumției de nevinovăție, consacrat în art. 23 alin. (8) din Constituție, este strâns legat de dreptul persoanei de a nu fi obligată să producă probe care să o incrimineze. Pe de altă parte, necesitatea respectării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale decurge din prevederile art. 20 alin. (1) din Constituție, în sensul căror dispoziții constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte, precum și din cele ale alin. (2) al aceluiași articol, conform cărora, în caz de neconcordanță, au prioritate reglementările internaționale. Instanța conchide că se impune ca interpretarea dată prin hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în ceea ce privește prezumția de nevinovăție să fie recunoscută ca singura corectă.

Referindu-se la cazul în speță, instanța arată că din analiza textului art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 se constată că refuzul făptuitorului de a colabora cu organele judiciare, de a produce probe care să îl incrimineze, se pedepsește. Persoana căreia i s-a solicitat să se prezinte la recoltarea de probe biologice este obligată să se supună, sub sancțiunea unei pedepse. Se ignoră faptul că refuzul de a se prezenta la recoltarea de probe biologice

poate avea diferite cauze: fobia față de spital, de sânge, de injecții și teama de a se autoincrimina. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cazurile „*Funke împotriva Franței*”, „*Saunders împotriva Regatului Unit*” și „*Murray împotriva Regatului Unit*” că nici o persoană nu poate fi obligată, sub sancțiunea unei pedepse, să producă probe autoincrimatoare. Tot Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că pot fi folosite totuși probe prelevate sub amenințarea unei pedepse, dacă acestea sunt obținute în urma emiterii unui mandat. Acuzarea poate să caute probe împotriva inculpatului fără a utiliza metode sau forțe de constrângere pentru a înfrânge voința inculpatului, silindu-l să producă probe. Or, în cazul art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 legea incriminează refuzul de a se supune la recoltarea probelor biologice, probe care sunt principala, dacă nu chiar unica dovadă că inculpatul a încălcat dispozițiile art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966. Se menționează și faptul că decizia de recoltare a probelor biologice aparține unui agent de circulație și nu este condiționată de existența vreunui indiciu temeinic, iar decizia poate fi luată arbitrar, fără un motiv întemeiat. În opinia instanței recoltarea probelor biologice poate fi făcută în condiții similare percheziției, reținerii sau arestării preventive.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată că opinia instanței, potrivit căreia dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 constituie o încălcare a dispozițiilor art. 23 alin. (8) din Constituție, privitoare la prezumția de nevinovăție, nu poate fi primită, deoarece prin textul de lege criticat nu se instituie o prezumție de vinovăție. Incriminarea se justifică prin necesitatea constatării și sancționării la timp și corect a faptei de conducere în stare de ebrietate. De asemenea, în ceea ce privește recoltarea probei de sânge, la care instanța se referă în mod deosebit, se poate constata că textul de lege criticat ca fiind neconstituțional nu o prevede în mod explicit, ci are în vedere „*recoltarea de probe biologice*” în general. De aceea, dacă, indiferent din ce motive, persoanei în cauză nu i se poate preleva sânge, alcoolemia acesteia urmează să fie stabilită pe baza altor probe biologice. În opinia Guvernului, bazată pe prevederile art. 49 din Constituție, dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966, a căror finalitate o reprezintă apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, a vieții, integrității corporale și a sănătății, precum și a altor valori angajate în traficul rutier, nu constituie o restrângere a exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale persoanei căreia i se solicită să se prezinte la recoltarea probelor biologice, aceasta nefiind privată de libertate în alte condiții decât cele prevăzute de lege și reacționându-se asupra ei prin forță sau prin alte mijloace, pentru a i se recolta probe biologice în vederea stabilirii alcoolemiei. Se apreciază că nu au fost încălcate, prin dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966, nici dispozițiile art. 20 din Constituție, interpretate și aplicate în concordanță cu Convenția pentru apărarea drepturilor

omului și a libertăților fundamentale, deoarece persoana învinuită de sustragere de la recoltarea probelor biologice este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită. Se mai arată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 142 din 5 octombrie 1999 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 7 ianuarie 2000), respingând excepția. În opinia Guvernului se consideră că soluția de respingere, ca fiind inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 1 și 2 și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966, propusă de instanță, este corectă. În final se apreciază că excepția este neîntemeiată cu privire la dispozițiile art. 37 alin. 3 din același decret.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere comunicat de Guvern, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 37 și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, care au următorul conținut:

– Art. 37: „*Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are în sânge o îmbibație alcoolică ce depășește limita legală sau care se află în stare de ebrietate se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 5 ani.*”

Dacă persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute la alineatul precedent conduce un autovehicul care transportă persoane în comun ori transportă materii ce pot produce pericol public, pedeapsa este închisoare de la 2 la 7 ani.

Sustragerea de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 5 ani.”

– Art. 52: „*Îmbibația alcoolică în sânge atrage răspunderea penală a conducătorilor de autovehicule când este de cel puțin 1‰.*”

Aceste dispoziții legale sunt considerate de autorul excepției ca fiind contrare prevederilor art. 22 din Constituție, care au următoarea redactare:

„(1) *Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.*

(2) *Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.*

(3) *Pedeapsa cu moartea este interzisă.*”

Totodată, deși autorul excepției nu a menționat și prevederile art. 23 alin. (1) din Constituție, Curtea observă că acesta a invocat neconstituționalitatea și în raport cu menționatul text constituțional, deoarece în motivarea excepției se referă la încălcarea prin dispozițiile legale criticate și a libertății individuale. Conform acestor prevederi constituționale, „*Libertatea individuală și siguranța persoanei*

sunt inviolabile“. De asemenea, Curtea urmează să examineze excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 și în raport cu prevederile art. 23 alin. (8) din Constituție, referitoare la prezumția de nevinovăție, prevederi considerate de instanța de judecată ca fiind încălcate prin textul de lege menționat. Aceste prevederi constituționale au următoarea redactare: *„Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată.*“

1. Examinând dispozițiile legale criticate, din perspectiva prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit căroră *„Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei*“, Curtea constată că numai dispozițiile art. 37 alin. 1 teza a doua, precum și ale art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice (republicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 49 din 28 iunie 1984) au legătură cu cauza, deoarece autorul excepției a fost trimis în judecată pentru săvârșirea, în concurs real, a infracțiunilor de conducere în stare de ebrietate a unui autovehicul pe drumurile publice și a celei de sustragere de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei, infracțiuni prevăzute de aceste texte. Prin urmare, controlul de constituționalitate va avea ca obiect numai aceste dispoziții legale; referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 1 teza întâi și alin. 2, precum și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966, dispoziții de care nu depinde soluționarea cauzei (întrucât inculpatul nu s-a aflat în situațiile prevăzute de aceste texte, iar îmbibația alcoolică nu a putut fi stabilită tocmai datorită sustragerii inculpatului de la recoltarea probelor biologice), Curtea urmează ca în temeiul art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, să o respingă, ca fiind inadmisibilă. Totodată Curtea observă că, deși instanța de judecată a reținut corect că textele de lege criticate menționate nu influențează soluționarea cauzei, nu a aplicat totuși dispozițiile art. 23 alin. (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, care prevăd: *„Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța o respinge printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională.*“ Așa fiind, Curtea, sesizată cu excepția referitoare și la aceste texte de lege criticate, constatând inadmisibilitatea în raport cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, urmează să pronunțe respingerea acesteia.

2. Asupra excepției de neconstituționalitate a art. 37 alin. 1 teza a doua din Decretul nr. 328/1966, prin care este incriminată conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care se află în stare de ebrietate, Curtea reține că nu pot fi permise criticile formulate de autorul acesteia, deoarece textul de lege nu conține dispoziții prin care să fie încălcat dreptul la viață sau cel la integritate fizică și psihică, drepturi fundamentale garantate prin art. 22 din Constituție. Dimpotrivă, scopul urmărit de legiuitor prin incriminarea unei asemenea fapte este tocmai apărarea drepturilor persoanei la viață, la integritate corporală, la integritate psihică, precum și protejarea altor valori importante angajate în traficul rutier. Incriminarea este de natură să îl ocrotească chiar pe

conducătorul auto care conduce în stare de ebrietate un autovehicul pe drumurile publice. De asemenea, nu se poate considera că sancționarea penală a celor vinovați de săvârșirea acestor fapte ar reprezenta o supunere la *„tortură*“, *„pedeapsă*“ sau *„tratament inuman ori degradant*“, pedepse și tratamente interzise prin art. 22 alin. (2) din Constituție.

3. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 Curtea constată, de asemenea, că aceasta este neîntemeiată atât în raport cu prevederile constituționale cuprinse în art. 22 și în art. 23 alin. (1), invocate de autorul acesteia, cât și în raport cu cele cuprinse în art. 23 alin. (8), referitoare la prezumția de nevinovăție, prevederi invocate de instanța de judecată în motivarea opiniei sale privind neconstituționalitatea textului de lege menționat.

Incriminarea sustragerii de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei, precum și a altor fapte prin care este pusă în pericol siguranța circulației rutiere reprezintă incriminări „obstacol“ prin care este sancționată penal simpla nerespectare a unor reguli de circulație, în scopul preîntâmpinării unor grave vătămări ale valorilor angajate în traficul rutier (de exemplu: pierderi de vieți omenești, vătămări ale integrității corporale și ale sănătății persoanei, precum și distrugerii de valori materiale). De aceea s-a impus incriminarea prevăzută la alin. 3 al art. 37 din Decretul nr. 328/1966, fiind sancționată împiedicarea constatării faptei de conducere sub influența alcoolului, realizată prin sustragerea conducătorului auto de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei.

Curtea constată că dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 nu reprezintă o încălcare a prevederilor art. 22 din Constituție, referitoare la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, ci, dimpotrivă, au ca finalitate tocmai apărarea acestor drepturi, puse în pericol prin conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană aflată în stare de ebrietate. Evident, refuzul conducătorului auto de a se supune recoltării probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei trebuie să fie nejustificat. Ipotezele imaginate de autorul excepției, care, în esență, se referă la starea sănătății conducătorului auto suspectat că s-ar afla sub influența alcoolului, stare care nu i-ar permite acestuia să se supună recoltării probelor biologice, pot fi dovedite cu acte medicale, expertize medicale de specialitate, precum și cu orice alte probe din care să rezulte că acest refuz nu s-a datorat stării de ebrietate în care s-ar fi aflat. Textul incriminator nu interzice administrarea unor asemenea probe și nu contravine prevederilor art. 22 alin. (1) din Constituție care se referă la garantarea dreptului la viață, precum și a dreptului la integritate fizică și psihică ale persoanei. Totodată Curtea observă că interzicerea torturii și a oricărei pedepse sau tratament inuman ori degradant, prevăzută în alin. (2), precum și interzicerea pedepsei cu moartea, prevăzută în alin. (3) al aceluiași text constituțional, invocate, de asemenea, în motivarea excepției, nu au nici o legătură cu cauza.

Curtea mai constată că dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 nu contravin nici prevederilor art. 23 alin. (1) din Constituție, referitoare la inviolabilitatea libertății individuale și a siguranței persoanei, deoarece recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei nu numai

că nu contravine acestor drepturi fundamentale, ci, dimpotrivă, are ca finalitate ocrotirea acestora prin prevenirea producerii unor grave accidente de circulație, în situațiile în care o persoană ar conduce în stare de ebrietate un autovehicul pe drumurile publice. Totodată Curtea consideră că recoltarea probelor biologice nu poate fi considerată o încălcare a libertății persoanei sau a siguranței acesteia, deoarece, fiind drepturi și libertăți fundamentale, acestea trebuie să fie exercitate cu bună-credință, fără să fie încălcate drepturile și libertățile celorlalți, potrivit art. 54 din Constituție, bună-credință care nu mai poate fi reținută în momentul în care o persoană presupusă că s-ar afla în stare de ebrietate și care a condus un autovehicul pe drumurile publice se sustrage de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei.

Curtea constată că dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 nu contravin nici prevederilor art. 23 alin. (8) din Constituție, referitoare la prezumția de nevinovăție, deoarece până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare persoana este considerată nevinovată, neinstituindu-se nici o prezumție de vinovăție a inculpatului trimis în judecată în temeiul acestor dispoziții.

De altfel, asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, raportate la aceleași texte constituționale, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 142 din 5 octombrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 7 ianuarie 2000, respingând, ca fiind neîntemeiată, excepția.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, 2, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi în ceea ce privește dispozițiile art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 și cu unanimitate de voturi în ceea ce privește art. 37 alin. 1 și 2, precum și art. 52 din același decret,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 1 teza întâi și alin. 2, precum și ale art. 52 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, republicat, excepție ridicată de Viorel Moldovanu în Dosarul nr. 129/2000 al Tribunalului Militar Iași.

2. Respinge, ca fiind neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. 1 teza a doua și ale art. 37 alin. 3 din același decret, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceluiași tribunal. Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 ianuarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Marioara Prodan

★

OPINIE SEPARATĂ

Ne menținem și în această cauză opinia divergentă exprimată față de soluția adoptată, cu majoritate de voturi, de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 142 din 5 octombrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 7 ianuarie 2000, și considerăm în continuare că textul incriminator al art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice contravine dispozițiilor art. 22 alin. (1) și (2), precum și ale art. 23 alin. (1) și (8) din Constituție.

Prin prezenta opinie separată dorim să facem unele sublinieri pentru a demonstra caracterul ireal al unor consi-

derente avute în vedere de majoritatea membrilor Curții la adoptarea soluției de respingere a excepției de neconstituționalitate. Astfel:

1. În considerentele deciziei la care se referă prezenta opinie separată se reține în mod inexact că faptele incriminate prin art. 37 alin. 1 (cu agravanta prevăzută în alin. 2), respectiv prin alin. 3 al aceluiași articol din Decretul nr. 328/1966, au un caracter identic, iar sancționarea lor urmărește același scop de prevenire a acțiunilor care pun în pericol siguranța circulației pe drumurile publice.

Cu acel prilej, printre altele, Curtea a observat că recoltarea probei de sânge, despre care și autorul excepției din prezenta cauză susține că este singura cale de stabilire a alcoolemiei, nu este explicit prevăzută în textul art. 37 alin. 3 din Decretul nr. 328/1966, care are în vedere „recoltarea de probe biologice” în general. De aceea, dacă, indiferent din ce motive, persoanei în cauză nu i se poate preleva sânge, alcoolemia acesteia urmează să fie stabilită și pe baza altor probe biologice decât prelevarea de sânge.

Curtea constată că atât considerentele deciziei menționate, cât și soluția pronunțată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi de natură să modifice această jurisprudență.

În sfârșit, Curtea constată că nu poate fi reținută nici susținerea instanței în sensul că recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei ar însemna obligarea conducătorului auto de a contribui la producerea unei probe împotriva lui însuși. Într-adevăr textul de lege criticat ca fiind neconstituțional nu creează o prezumție de vinovăție și nu implică o constrângere a celui în cauză de a se supune la recoltarea de probe biologice.

În orice caz, faptul că textul de lege este interpretat în sensul că prelevarea de sânge ar fi singura probă biologică pentru stabilirea alcoolemiei constituie o problemă de aplicare a legii, iar nu de constituționalitate, neintrând astfel în competența Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) teza finală din Legea nr. 47/1992, republicată „[...] nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțeleșului său contrar Constituției”.

Infracțiunile prevăzute și pedepsite de art. 37 alin. 1 și 2 din Decretul nr. 328/1966 sunt într-adevăr infracțiuni de pericol *sui generis*, prin care se lezează grav interesul legat de siguranța circulației pe drumurile publice. Ele reprezintă abateri de la normele circulației rutiere de o asemenea gravitate și grad de pericol care justifică sancționarea lor penală. Punerea în vedere a sancțiunii penale pentru fapta de a conduce un autovehicul pe drumurile publice de către o persoană care se află în stare de ebrietate ori are în sânge o concentrație alcoolică ce depășește limita legală, fără condiția producerii vreunui eveniment rutier, descurajează orice conducător auto și poate determina abținerea de la consumul de băuturi alcoolice, prevenind producerea stării de pericol pentru siguranța circulației pe drumurile publice.

Fapta incriminată prin art. 3 al art. 37, în schimb, nu reprezintă o infracțiune de pericol, întrucât autorul ei, în momentul în care i se cere să se supună recoltării probelor biologice, este oprit și poate fi împiedicat să conducă în continuare autovehiculul, dacă se constată în orice mod că se află sub influența băuturilor alcoolice. În această situație, prin supunerea la recoltarea probelor biologice nu se urmărește decât obținerea unei probe pentru dovedirea săvârșirii anterior a unei infracțiuni de pericol.

2. Textul de lege criticat incriminează sustragerea de la recoltarea oricăror probe biologice, considerate de agentul constator ca fiind necesare sau utile pentru stabilirea alcoolemiei. Astfel, persoana nu este absolvită de răspundere penală nici în cazul în care acceptă recoltarea unor probe biologice, dar refuză să se supună altora, cum ar fi în practică nesupunerea la prelevarea probelor de sânge.

3. Textul de lege incriminator nu prevede condiția ca sustragerea de la recoltarea probelor biologice să fie nejustificată și nici aceea ca anterior să se fi constatat starea de a se afla sub influența alcoolului, situație în care recoltarea și analiza probelor biologice să urmărească doar concretizarea nivelului alcoolemiei. Așadar, se prezumă existența vinovăției, constând în conducerea unui autovehicul pe drumurile publice în timpul când persoana respectivă se afla sub influența alcoolului.

4. Posibilitatea stabilirii sau chiar stabilirea stării de ebrietate prin alte mijloace de probă nu înlătură caracterul penal al faptei și nici răspunderea penală pentru sustragerea de la recoltarea probelor biologice. Este edificatoare, sub acest aspect, speța examinată, în care autorul excepției este judecat pentru săvârșirea a două infracțiuni, în concurs real, cea de conducere a unui autovehicul pe drumurile publice de către o persoană care se află în stare de ebrietate și cea de sustragere de la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei.

5. În considerentele deciziei la care se referă prezenta opinie separată se reține că „s-a impus incriminarea din alin. 3 al art. 37 din Decretul nr. 328/1966, fiind sancționată împiedicarea constatării faptei de conducere sub influența alcoolului“. În realitate nu este vorba de sancționarea împiedicării constatării faptei, ci a necooperării autorului acesteia la producerea unor dovezi privind propria-i vinovăție. Nu se poate susține că sub acest aspect textul de lege criticat nu prevede o măsură de constrângere, întrucât amenințarea cu aplicarea unei pedepse privative de libertate în caz de nesupunere reprezintă, în mod evident, o măsură de constrângere psihică.

Judecător,

Kozsokár Gábor

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 21

din 18 ianuarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările ulterioare

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Teodor Alecu Marin, Carmen Cane, Valeria Eremia, Marin Eremia și Mirela Marin Alecu în Dosarul nr. 4.614/1999 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 ianuarie 2001 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 18 ianuarie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 19 mai 2000, pronunțată în Dosarul nr. 4.614/1999, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările ulterioare**, excepție ridicată de Teodor Alecu Marin, Carmen Cane, Valeria Eremia, Marin Eremia și Mirela Marin Alecu.

În **motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece încalcă art. 1 alin. (3), art. 16 alin. (1), art. 53

alin. (2) și art. 54 din Constituție. De asemenea, se arată că scutirea de taxa de timbru judiciar la care se referă textul criticat nu poate fi aplicabilă în cazul în care cererea pentru restituirea unui imobil este introdusă împotriva unei persoane fizice care se prezumă a fi dobânditor de bună-credință. Se mai susține că scutirea respectivă este prevăzută ca o facilitate numai în cazul în care cererea este formulată pentru restituirea unui imobil preluat abuziv de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989. În sfârșit, se solicită Curții Constituționale să pronunțe o decizie de interpretare a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997, în sensul limitării aplicării acestora numai la cauzele în care calitatea de pârât o are statul sau altă persoană juridică.

Tribunalul București — Secția a III-a civilă, exprimându-și opinia, apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prin textul de lege criticat nu sunt încălcate dispozițiile constituționale. De asemenea, se consideră că solicitarea autorilor excepției în sensul emiterii de către Curte a unei decizii de interpretare a prevederilor legale criticate este neîntemeiată, întrucât problemele de interpretare și de aplicare a legii sunt de competența instanței sesizate cu soluționarea fondului cauzei.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, dispoziții modificate prin pct. 3 al articolului unic din Legea nr. 112/1998 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 (lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 9 iunie 1998). Aceste dispoziții au următoarea redactare: „*Sunt scutite de taxe judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la: [...]*”

r) cererile introduse de proprietari sau de succesorii acestora pentru restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, precum și cererile accesorii și incidente.“

Textul de lege criticat este considerat neconstituțional de autorii excepției în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 16 alin. (1), art. 53 alin. (2) și ale art. 54 din Constituție, care au următorul conținut:

— art. 1 alin. (3): „*România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.“;*

— art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.“;*

— art. 53 alin. (2): „*Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale.“;*

— art. 54: „*Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți.“*

Dispozițiile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările ulterioare, au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională statuând prin mai multe decizii că acest text legal nu contravine Constituției.

Astfel, cu privire la susținerea potrivit căreia dispozițiile de lege criticate încalcă art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, prin Decizia nr. 22 din 8 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 13 septembrie 2000, respingând excepția, Curtea Constituțională a reținut că „*instituirea de către legiuitor a unor excepții de la regula generală a plății taxelor judiciare de timbru (scutiri de la plata taxei) nu constituie o discriminare sau o atingere adusă principiului constituțional al egalității în drepturi. Potrivit art. 138 alin. (1) din Constituție, «Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege», fiind, așadar, la latitudinea legiuitorului să stabilească scutiri de taxe sau impozite, având în vedere situații diferite, fără ca prin aceasta să se aducă atingere principiului egalității în drepturi. Plata unor taxe sau impozite nu reprezintă un drept, ci o obligație constituțională a cetățenilor, prevăzută de art. 53 alin. (1) din Legea fundamentală, în conformitate cu care «Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice». Așa fiind, nu se poate considera că prin textul de lege criticat ar fi fost lezate prevederile art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi“.*

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să determine modificarea jurisprudenței Curții Constituționale, cele statuate anterior își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Referitor la susținerile autorilor excepției în sensul că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3), ale art. 53 alin. (2) și ale art. 54, Curtea constată că aceste critici sunt nerelevante pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate.

În sfârșit, solicitarea autorilor excepției de a se pronunța o decizie de interpretare a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997, în sensul limitării aplicării acestora numai la cauzele în care calitatea de pârât o are statul sau altă persoană juridică, urmează să fie respinsă, având în vedere că, potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 47/1992, republicată, „*[...] Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său conținer Constituției“.*

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), precum și al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

C U R T E A

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Teodor Alecu Marin, Carmen Cane, Valeria Eremia, Marin Eremia și Mirela Marin Alecu în Dosarul nr. 4.614/1999 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 ianuarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

C U R T E A C O N S T I T U Ț I O N A L Ă

D E C I Z I A Nr. 22

din 23 ianuarie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1999

Florin Bucur Vasilescu — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Gabriela Ghiță — procuror
Mihai Paul Cotta — magistrat-asistent

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 8 iunie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 1.380/1999, **Curtea Supremă de Justiție — Secția de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor**, excepție ridicată de Societatea Comercială „VOGEL & NOOT AGROROM” — Fabrica de mașini agricole — S.A. din Arad, în cauza având ca obiect judecarea recursului declarat de autorul excepției împotriva unei sentințe civile a Curții de Apel Timișoara prin care i s-a respins acțiunea introdusă în baza Legii nr. 105/1997.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile Legii nr. 105/1997 contravin dispozițiilor constituționale ale art. 48 privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, precum și ale art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În esență, se susține că Legea nr. 105/1997 instituie un sistem de proceduri administrativ-jurisdicționale care nu asigură un termen rezonabil pentru judecarea cauzelor și „amână în mod nepermis perioada când partea se poate adresa instanței pentru apărarea dreptului vătămat [...]”. Totodată autorul excepției consideră că „prin taxele impuse, uneori exorbitante, constituie o condiționare efectivă a exercitării dreptului constituțional al părții de a se adresa justiției”.

Pe rol se află judecarea excepției de neconstituționalitate a Legii nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, excepție ridicată de Societatea Comercială „VOGEL & NOOT AGROROM” — Fabrica de mașini agricole — S.A. din Arad în Dosarul nr. 1.380/1999 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ, având ca părți autorul excepției, precum și Ministerul Finanțelor, Direcția Generală a Vămilor și Direcția Regională Vamală Arad.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca inadmisibilă, în ceea ce privește dispozițiile art. 2—7 din Legea nr. 105/1997, și ca nefondată, în ceea ce privește celelalte prevederi criticate ale legii. Se arată că dispozițiile din lege care se referă la procedura prealabilă în fața organelor financiare au mai fost examinate de Curtea Constituțională și s-a constatat neconstituționalitatea acestora.

Exprimându-și opinia, Curtea Supremă de Justiție — Secția de contencios administrativ apreciază că excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 105/1997 este nefondată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În legătură cu susținerea potrivit căreia dispozițiile criticate contravin prevederilor art. 48 din Constituție, se arată că Legea nr. 105/1997 este o lege specială având ca obiect soluționarea obiecțiunilor, contestațiilor și plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor. Această materie, potrivit art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, vizând „cererile privitoare la stabilirea și scăderea impozitelor și a taxelor”, este dată în competența organelor prevăzute „în legea specială și în condițiile stabilite de aceasta”. În legătură cu critica privind pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 21 din Constituție, care instituie liberul acces la justiție, se apreciază că aceasta nu poate fi reținută, întrucât, potrivit art. 9 alin. 1 din Legea nr. 105/1997, „împotriva deciziei Ministerului Finanțelor se poate face acțiune, în termen de 15 zile de la comunicarea deciziei, la instanța judecătorească”. În acest sens se face trimitere și la jurisprudența Curții Constituționale. În ceea ce privește încălcarea art. 11 din Constituție Guvernul consideră că nici această critică nu poate fi reținută, întrucât dispozițiile constituționale respective nu au legătură cu obligațiile instituite pentru agenții economici prin actul normativ criticat pentru neconstituționalitate. Referitor la „așa-zisa încălcare a art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale” Guvernul apreciază că „procedura instituită prin Legea nr. 105/1997 nu contravine textului menționat, compatibilitatea sa urmând să fie evaluată în lumina caracteristicilor constituitive ale acestei proceduri, persoanele interesate având posibilitatea neîngrădită de a utiliza procedura respectivă în formele și modalitățile instituite de lege și, în final, de a se adresa instanței judecătorești competente”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiunilor, contestațiilor și a plângerilor privind sumele constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 30 iunie 1997. Alin. 1 al art. 3 din Legea nr. 105/1997 a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 29 ianuarie 1999.

Textele constituționale invocate de autorul excepției în susținerea criticilor sale de neconstituționalitate a Legii nr. 105/1997 au următorul conținut:

— Art. 21: „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.”;

— Art. 48: „(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Condițiile și limitele exercitării acestui drept se stabilesc prin lege organică.

(3) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare săvârșite în procesele penale.”;

— Art. 11: „(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatelor ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.”

Invocând art. 11 din Constituție, autorul excepției susține că au fost încălcate și dispozițiile art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificată de România, text care are următorul conținut: „Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice, ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.”

I. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia susține, în esență, că prevederile Legii nr. 105/1997, prin care se instituie procedura administrativ-jurisdicțională prealabilă de soluționare a obiecțiunilor, contestațiilor și a plângerilor privind sumele constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, sunt contrare prevederilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Sub acest aspect Curtea constată că dispozițiile referitoare la procedura administrativ-jurisdicțională prealabilă de soluționare a obiecțiunilor, contestațiilor și a plângerilor formulate de contestatori împotriva actelor de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor sunt cuprinse în art. 2–7 din Legea nr. 105/1997, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1999.

Referitor la aceste prevederi legale Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 208 din 25 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 27 decembrie 2000, și a decis că dispozițiile cuprinse în art. 2–7 din Legea nr. 105/1997, care se referă la procedura prealabilă administrativ-jurisdicțională în fața organelor din sistemul financiar, sunt neconstituționale, întrucât contravin art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, text ce se referă la dreptul oricărei persoane

la un „proces echitabil“, care să se desfășoare într-un „*termen rezonabil*“. Cu acel prilej s-a reținut, în esență, că, deși în sine procedura administrativ-jurisdicțională prealabilă nu este în contradicție cu exigențele convenției, totuși, prin modul în care este reglementată în art. 2–7 din Legea nr. 105/1997, această procedură „împiedică desfășurarea unui «proces echitabil», întrucât sunt stabilite trei faze intermediare similare“.

Așa fiind, rezultă că în prezenta cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 23 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, potrivit căreia „*Nu pot face obiectul excepției prevederile legale a căror constituționalitate a fost stabilită potrivit art. 145 alin. (1) din Constituție sau prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*“, coroborate cu cele ale art. 23 alin. (6) din aceeași lege, excepția de neconstituționalitate având ca obiect prevederile art. 2–7 din Legea nr. 105/1997 urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

II. Autorul excepției consideră, de asemenea, că prevederile Legii nr. 105/1997, în ansamblu, contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție, precum și celor ale art. 48 din Constituție privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

Examinând aceste critici Curtea constată că Legea nr. 105/1997 nu contravine art. 48 din Constituție, care se referă la posibilitatea persoanei vătămate într-un drept al său printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei, în condițiile prevăzute prin lege organică. Conform prevederilor art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, care este legea organică la care se referă textul constituțional, „*Cererile privitoare la stabilirea și scăderea impozitelor și a taxelor, precum și a amenzilor prevăzute în legile de impozite și taxe se rezolvă de către organele*

prevăzute de legea specială și în condițiile stabilite de aceasta“. Legea specială este Legea nr. 105/1997, criticată pentru neconstituționalitate. Or, potrivit art. 9 din Legea nr. 105/1997, după parcurgerea procedurilor cu caracter prealabil, administrativ-jurisdicționale, împotriva deciziei Ministerului Finanțelor „*[...] se poate face acțiune, în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia, la instanța judecătorească prevăzută în legea specială de instituire a impozitelor și taxelor contestate*“, iar împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate de judecătoria sau de curtea de apel se poate face recurs la tribunalul sau la Curtea Supremă de Justiție, după caz, în termen de 15 zile de la comunicare. În aceste condiții este evident că dispozițiile Legii nr. 105/1997 nu contravin prevederilor art. 21 din Constituție, întrucât textul legii speciale prevede în mod expres accesul liber la justiție și în cazul acestor litigii de natură fiscală. Pe de altă parte, nici prevederea unor taxe pentru exercitarea căilor de atac în faza prealabilă, administrativ-jurisdicțională, a procedurii de contestare, prevăzută de lege, nu reprezintă un temei pentru a se constata încălcarea principiului liberului acces la justiție. În această privință în jurisprudența Curții Constituționale s-a statuat în mod constant că instituirea unei taxe de timbru pentru exercitarea căilor administrativ-jurisdicționale nu este neconstituțională. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 41 din 12 aprilie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 17 ianuarie 1996, precum și Decizia nr. 75 din 17 aprilie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258 din 29 septembrie 1997. Considerentele și soluțiile cuprinse în aceste decizii cu privire la taxele de timbru percepute în cadrul procedurilor administrativ-jurisdicționale își mențin valabilitatea și în cauza de față.

În consecință, excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca neîntemeiată în ceea ce privește celelalte dispoziții ale Legii nr. 105/1997.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și (6), precum și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2–7 din Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1999, excepție ridicată de Societatea Comercială „VOGEL & NOOT AGROROM“ — Fabrica de mașini agricole — S.A. din Arad în Dosarul nr. 1.380/1999 al Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.

II. Respinge excepția de neconstituționalitate a celorlalte prevederi ale Legii nr. 105/1997, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 ianuarie 2001.

PREȘEDINTE,

conf. univ. dr. **Florin Bucur Vasilescu**

Întrucât domnul judecător Florin Bucur Vasilescu se află în imposibilitate de a semna, în locul său semnează, în temeiul art. 261 alin. 2 din Codul de procedură civilă,

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

pentru aprobarea Normelor privind aplicarea Deciziei Comisiei centrale fiscale a impozitelor directe nr. 3/2000, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.024/2000

Ministrul finanțelor publice,
în baza atribuțiilor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 18/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului
Finanțelor Publice,

având în vedere prevederile art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 83/1998 privind impunerea unor venituri reali-
zate din România de persoane fizice și juridice nerezidente și ale convențiilor de evitare a dublei impunerii încheiate de
România cu unele state,

ținând seama de dispozițiile Ordinului ministrului finanțelor nr. 173/2000 privind constituirea Comisiei centrale fis-
cale a impozitelor directe în cadrul Ministerului Finanțelor,
emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele privind aplicarea Deciziei nr. 3/2000 a Comisiei centrale fiscale a impozitelor directe, referitoare la impunerea unor venituri realizate din România de persoane fizice și juridice nerezidente și a convențiilor de evitare a dublei impunerii, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală de politică și legislație fiscală și direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, vor lua măsuri pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 19 februarie 2001.
Nr. 181.

ANEXĂ

NORME

privind aplicarea Deciziei Comisiei centrale fiscale a impozitelor directe nr. 3/2000

În aplicarea Deciziei Comisiei centrale fiscale a impozitelor directe nr. 3/2000, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.024/2000 pentru aprobarea Deciziei nr. 3/2000 a Comisiei centrale fiscale a impozitelor directe, constituită în baza Ordinului ministrului finanțelor nr. 173/2000, referitoare la aplicarea legislației privind impunerea unor venituri realizate din România de persoane fizice și juridice nerezidente și a convențiilor de evitare a dublei impunerii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 385 din 17 august 2000, se stabilesc următoarele:

1. Persoana juridică română, beneficiară a unor lucrări de construcții, de montaj, de activități de supraveghere, de consultanță, de asistență tehnică și de alte activități similare, executate de persoane fizice sau juridice nerezidente, va prezenta organului fiscal în a cărui rază teritorială își are sediul (conform certificatului de înmatriculare) contractul tradus în limba română și legalizat, încheiat cu partenerii străini. Contractul va fi înregistrat și restituit persoanei juridice respective. În același mod se va proceda și în cazul în care se aduc unele amendamente la contractul inițial încheiat între părți.

2. Persoana juridică română, beneficiara activităților menționate la pct. 1, va depune în momentul înregistrării contractului la registratura organului fiscal și o declarație, potrivit modelului prezentat în anexa care face parte integrantă din prezentele norme, care va cuprinde următoarele date din contract: denumirea persoanei juridice române (parte în contract), sediul acesteia, codul fiscal, respectiv denumirea și adresa (domiciliului sau sediului) partenerului

străin, obiectul și durata contractului, locul exercitării activității.

3. Informațiile din declarație vor fi evidențiate într-un registru care va avea un conținut identic cu cel din declarație, condus și completat de serviciile, birourile sau compartimentele de aplicare a convențiilor de evitare a dublei impunerii din cadrul direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, ori de serviciile de control agenți economici, persoane juridice, din cadrul administrațiilor financiare. Declarația înregistrată în registrul respectiv va fi îndosariată la dosarul fiscal al persoanei juridice române care are obligația să facă înregistrarea.

4. Datele înscrise în registrul menționat vor fi analizate de către structurile menționate la pct. 3, în vederea verificării modului de stabilire a dreptului de impunere în România a veniturilor realizate de persoanele fizice și juridice nerezidente ca urmare a activităților desfășurate în România în baza contractelor încheiate cu persoane juridice române.

*ANEXĂ
la norme*

MINISTERUL FINANTELOR

*).....

.....

Nr.

DECLARAȚIE

Societatea Comercială, cu sediul în localitatea, str. nr., bl., ap., sectorul, județul, cod fiscal, deținătoare a certificatului de înmatriculare la oficiul registrului comerțului nr., declar, în vederea înregistrării, contractul nr., încheiat la data de, cu Societatea Comercială/persoana fizică, rezident al statului, cu sediul/domiciliul în localitatea, str. nr.

Contractul nr. din data de s-a încheiat pe perioada

Activitatea conform contractului înregistrat se desfășoară în localitatea, str. nr., bl., ap., sectorul, județul**).

Obiectul de activitate al contractului respectiv este:

.....

.....

.....
(semnătura și ștampila)

*) Denumirea autorității fiscale și localitatea în care își are sediul.

**) În situația în care activitatea se desfășoară în mai multe localități se vor menționa și adresele respective.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Centrul pentru relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
